

Formaalet er ikke det samme, eller i alt Fald kun delvis det samme.

Der er et Par Punkter i Statutterne, som det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) paa en mærkelig Maade har misforstaaet. Dette gjælder navnlig om den Bestemmelse, som etablerer en Forskjel mellem første og anden Classes Laan. Jeg vil nu slet ikke tale om, at det ærede Medlem antager, at det ifølge Udtrykkene i Statutterne skulde være tvivlsomt, om man ikke ved anden Classes Laan kunde gaae ud over $\frac{2}{5}$ af Taxationsværdien; det er der ingen forstandig Læser, der troer. Der staaer tydeligt og klart, at der kun kan udblaanes indtil $\frac{2}{5}$. Men det ærede Medlem hynder overhovedet ikke denne Inddeling i Classer. Han siger, at det er noget Nyt og hidtil Ubekjendt; ja ganske vist, men skulde alt Nyt være slet? Jeg troer, det skal kunne lykkes mig at overbevise det ærede Medlem om, at denne Deling i Classer netop stemmer med Forholdets Natur. Det er jo en bekjendt Sag, at det er vanskeligt at faae secundaire Prioriteter besatte, og at disse ere langt dyrere end de første Prioriteter. Det stemmer altsaa med Forholdets Natur, at der af disse senere og mindre sikre Prioritetslaan svares en større aarlig Udbytte end af de første og mere sikre Prioriteter. Det stemmer fremdeles med Forholdets Natur, at de første Prioriteter have en mere stabil Charakter og amortiseres i Løbet af et længere Tidsrum og med mindre Beløb end de senere Prioriteter, som det baade er i Laantagerens og i Laangiverens Interesse at faae afviklede i et kortere Tidsrum. Hertil er der taget Hensyn i Statutterne ved Delingen af Laanene i Classer, idet man har fastsat, at første Classes Gjæld skal amortiseres ved smaa Afdrag gennem flere Generationer, anden Classes derimod i lidt over en Menneskealder. Denne nye Bestemmelse har, saavidt jeg har kunnet erfare, vundet almindelig Anerkjendelse, og det ærede Medlem for Sorø (Alberti) er den Første, som jeg har hørt udtale sig derimod. Gaaer man ud fra, at der i den paatænkte Creditkasse vil blive søgt samlede Laan, eller med andre Ord, at Landmændene ville tage det hele Beløb, som de behøve i deres Eiendomme, hos det nævnte

Institut, saa vil man see, at en Landmand, der tager et Laan af indtil 30 pCt. af Eiendommens Taxationsværdi, faaer sit Laan, inklusive Renter og Amortisation, for $4\frac{1}{2}$ pCt. aarlig, altsaa $\frac{1}{2}$ pCt. under det, han skal give i andre Creditforeninger; tager han 40 pCt. af Taxationsværdien, hvilket er det Almindelige, som en Eiendom antages at kunne bære, vil han komme til at svare en aarlig Gjennemsnitsudbytte af $4\frac{3}{4}$ pCt., og han vil altsaa have Laanet $\frac{1}{4}$ pCt. billigere end hos enhver anden Creditforening; selv om han nødes til at gaae til 50 pCt. af Taxationsværdien, vil han dog have sit Laan under 5 pCt., altsaa under det, han kan faae det for i nogen anden Creditforening. Ærede Medlemmer maae ikke lade sig afstrække af, at der svares $5\frac{1}{2}$ pCt. af 2den Classes Laan; thi en Gjennemsnitsberegning vil føre til det Resultat, at naar man ikke gaaer over 50 pCt. ved det optagne Laan hos denne Creditforening, vil man ikke naae en aarlig Gjennemsnitsudbytte af 5 pCt., men kun af $4\frac{9}{10}$ pCt., og disse Procenter ere som sagt lavere, jo mindre Laanet er i Forhold til Taxationsværdien. Dette med Hensyn til Inddelingen i Classer.

Der er et andet Punkt, som det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) lagde en sær Vægt paa. Det er den Bestemmelse, som indeholdes i Statutternes § 3, at Laan ikke kan indrømmes i Landeiendomme under 4 Skp. Hartkorn. Grunden til, at man har optaget denne Bestemmelse i Statutterne, er den, at man derved har villet udelukke Giere af Lyftsteder fra at kunne faae Laan i den paatænkte Creditkasse, der nærmest er beregnet paa Landeiendomme: saadanne Eiendomme, som ere Gjenstand for egentlig Jordbrug. Nu kan man ganske vist sætte Grænsen for, hvor Lidet eller hvor Meget der kan udblaanes, enten ved at nævne Hartkornets Størrelse eller ved at nævne, som skeet er ved de andre Creditforeninger, en bestemt Sum, under hvilken man ikke udblaaner, f. Ex. 300 eller 500 Rd. Her har man foretrukket at udtrykke Laanets Minimum ved Hartkorn, og Grunden er den, jeg nys nævnte, at man har villet udelukke Lyftsteder. Smidlertid skal det villigt indrømmes, at man ikke af dette Hensyn behøver at optage